

Telegraful Român

Organ național-bisericesc. Intemeiat în 1853 de episcopul Andrei Șaguna

Onor. Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român Sibiu
Str. Șaguna 8

Abonamentul:
Pentru parohii cl. I Lei 500; cl. II Lei 400; cl. III Lei 300
Particulari Lei 500. Autorități și străinătate Lei 80
De sprânză Lei 800.
Pentru America 1 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate nu se învâzoază. — scrisori nebrancate se refuză.

Prețul inserțiilor
un cm. 2 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiile
se adresează ADMINISTRAȚIEI foii Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr. 7907/1947 Pres.

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Cu mare bucurie aducem la cunoștința Cucerniceii noastre preoțimi, că în timpul din urmă a început să apară la lumina tiparului, în talmăcire românească, marea colecție de scrieri din Sf. Părinți, intitulată „Floculi”. Această operă se tipărește la centrul Arhiepiscopiei noastre și până acum au ieșit la iveală primele două volume. Osteneala talmăcirii ei și-a luat-o pe umerii P. C. Păr. Prot. stavr. Dr. Dumitru Stăniloae, ceea ce este o garanție pentru buna calitate a traducerii.

De fapt din toate părțile apariția operei a fost întâmpinată cu negrăită însuflețire și cu aprecieri unanime pentru felul cum Părintele talmăcitor a știut să redea pe românește această comoară a spiritualității noastre răsăritene.

Opera aceasta care va cuprinde în vreo 8 volume tot ce este mai ales în scrisul acelor Sf. Părinți cari s'au preocupat cu analiza, cu direcționarea și cu descrierea vieții duhovnicești, e menită să deschidă noi orizonturi teologice românești și să ajute considerabil preotului în misiunea lui de duhovnic, chemat să îndrumeze și să ajungească în ouh autentic ortodox trăirea cu Dumnezeu a sufletelor încredințate păstoririi lui.

Aspectele vieții spirituale sunt urmărirea dealungul întregii opere într'un mod dens și stăntor. De aceea ea are darul să atragă cu putere pe orice cetitor în atmosfera ei compactă de preocupări spirituale și deci e cum nu se poate mai folositoare pentru preot ca să apere în sufletul lui flacăra caldă a trăirii cu Dumnezeu și frăgezimea purității de vânturile uscăcioase ale preocupărilor lumești.

Filocalia ne desvăluie secretul vieții de sfințenie în veacurile de strălucire duhovnicească ale Bisericii. La vatra ei, care dogorește alături de vatra Sf. Scripturi, pe care o prelungește și o aplică în mod sistematic întregii vieți sufletești, se cade să ne înălțăm de aci înaintea sufletelor, ca să ne fim în stare să răspândim căldura dumnezească în jurul nostru.

De aceea recomandăm cu toată stăruința această operă cu erniceii noastre preoțimi. Procurându-și volumele apărute își aduce în bibliotecă o comoară și un izvor de mare putere sufletească. Dar totodată ajută și Părintelui talmăcitor să ducă mai departe tipărirea în vremuri atât de grele. Atrecând volumul al treilea e sub tipar, cei ce vreau să ajute prin cumpărarea primelor două volume le la tipărirea acestuia, se cuvine să o facă neîntârziat.

De altfel s'ar putea ca cei ce întârzie cu comanda volumelor să rămână fără ele

Comenzile se pot face la Biblioteca Arhiepiscopozană pentru Păr. D. Stăniloae, specificându-se ce volum se comandă. Acolo se vor cauta în contul sumelor ce vor fi platit autorului pentru tipărirea lor. III. Cei ce vor face comenzi, vor înștiința și Consiliul arhiepiscopesc. Plata comenzilor se va face fie din partea C. preoți, în care caz volumele vor fi proprietatea lor; fie din bugul parohiilor, având a fi trecute volumele în bibliotecile parohiale. Prețul volumului I este Lei 4.0, iar al volumului II Lei

Sus pe culme

Întă-mă în sfârșit instalat în parohia mea.

Ma suiam adesea pe un deal la poalele cărui s' vede tot satul, strâns, cu casele perdate pe sub pomi. Mai ales primăvara și vara, când pomii erau înverziti, e a o priveliște minunată. Casele, grădini, lveze, pomii, a ătea vorași de culori și forme. Ad mram f umusețe, dar în acelaș timp mă cuprindeau și grijile pastoratului. D-la emoa estetă și a orivelistii, care ini b emoa o hual mi înalță sufletul, fiorii preoți ei desteaptă ochul launtric.

Aici înțelegem de ce Mătuitorul iubea natu a: muntele, marea, singurătatea. În mijocul fumusețiilor ei, te purta în tonaș, îți vizi ad vărata valoare, simți ma inten: prezența lui Dumnezeu. Privind de pe această cu me de dea, îmi vinea în minte iscota Mătuitorului și cuvintele diavolului: toate acestea ți le dau ție, dacă mi te închini mi! Parcă m'ar fi luat Mătuitorul de mână și urcându mă pe această înălțime, la poalele căreia se afla imărația, parohia mea, m'ar fi zis: Iată toate acestea ți le-am încredințat ție ca să le aduci să mi se închine Me!

Fară să vreau, privirea mi se ridică pe cer, printr'o rugăciune mută cerând ajutorul lui Dumnezeu. Do r El a spus: fă a Me nu putea face nimic! Privirea cădea pe biseica înăeată ce domna satul, a cărei cruce strălucia în razele soarelui. Casele mici sunt în jurul ei ca niște pui în jurul mamei, care veghază în mijocul lor. Aceasta, biserica, este casa mea, imi zicea, de aici trebuie să plece a tivtatea mea și tot aici trebuie să se întorcă. Trebuie să fac prezență în sufletul și în toată vatra satului. Aici trebuie să aprind cărbunii credinței parohienilor mei, din care să se înalțe flăcările rugăciunilor snos și cer. Ce fel de cărbuni voi găs? Aveau ou putre și ari pi d?

380 plus spelele de poștă. Dacă protopopiatul trimite un om să ridice cărțile, scutește spelele poștale. Pentru ca lucrul să se facă repede, P. C. Păr. Protopop pot avansa sumele, dacă dispun de ele și dacă sunt siguri de plasarea exemplarelor la Cucernici preoți din protopopiat.

Se pot face și abonamente pentru vol. III, care fiind de peste 500 pag. va costa 550 lei plus spelele poștale. E de dorit ca sumele arătate pentru comenzi sau abonamente să se înainteze în decurs de cel mai mult două săptămâni dela primirea acestei Circulari, căci pentru cele intrate mai târziu nu se mai garantează că sunt suficiente.

Informațiile cu privire la preț și la comenzi ni le-a dat Păr. D. Stăniloae.

Avem nădejdea că Cucernicii noștri preoți vor ști să aprecieze cum se cuvine importanța acestei opere și folosul considerabil ce-l pot avea din ea, și se vor grăbi în număr mare să și-o procure.

Sibiu, la 11 Octombrie 1947.

NICOLAE,
arhiepiscop și mitropolit

Privirea mea cădea apoi pe casele — mai multe moțeste mai puține arătoase, în cuți și grădini mai mici sau mai mari, unele în bătaia soarelui, altele ascunse sub pomi. Ca într'un grup de mușuroaie de diferite mărimi, în casele acestea sunt niște fântă, cele mai alese de pe pământ, pentru care însuși Fiul lui Dumnezeu s'a pogorit din cer și care trebuiesc aduse la El. Sub acoperișuri e acea stau săraci și bogăți, puți dreți și mai mulți păcătoși; pe toți aceștia, mici de zile dar mari de patimi, mai f-voiu în sare să i aduc să se închine lui Hristos? În furtăciunile acea m sună tot felul de patimi, mai mari și mai mic. F-voiu în sare să le potoles până a desființare și să aduc, în fiecare u gher, lumina lui Hristos?

Im veneau în minte frânturi de gânduri în vremea pregătirii, când doream clipa să lucrez în via lui Hristos. Numai că atunci mă smțeam așa de tare, încât credeam că nimic nu mi va sta împotriva. Im veneau în minte fături din lecturi e marilor părinți ai Bisericii, despre măreția infrișoșat-i Taine a Profeției, despre responsabilitatea ei: toți aceștia peste care p storești tu acum, ți se vor cere din mâna ta. O infrișoșată răspnderel și nu-s mai puți: unu doi ci sut, peste o mie de suflete! De e e voiu răspunde eu în față dreptului Jidecător Pe coasta dealului o us, un copil învârtă un ciopor de oi. Clasica și splendida as-mănar-a lui Ius Ce ar fi dacă micul cobănaș nu și păzește țirna, sau ar ști că n'are răsundere de aceste oi? Fierec lucru ca Mătuitorul Hristos să mi ceară socoteală d oile încredințate mie.

Stăruie însă în rebarea: vou fi eu în stare să fac lucrul acesta? Un sfânt ca Ioan Gură de Aur, Grigorie de Nazianz, câtă pregătire, câtă credință aveau și tot u-i s'au înspăimântat de această răspundere. Dar eu, ce sunt pe lângă ei?

Un sentiment d frică și neputință își facea loc în sufletul meu. Mai învău cu privir a încăodată împărăția dela poalele dealului, parohia mea. În mielu ei, biserica vegh-ază mai departe. Pe cerul senin că e un fug de nor plutește desrămădu-se, pã a d-spare Doamne, câtă depart re dela pământul acesta până la cer, dela vierme până la aștru, dela acest-făpturi până la Creator! Ș totuși câtă aprofiere și ce legătură Ce-ar face pământul a e sta fără lumina, că dura și loala cerul? Dar n'a unit și mi mult Hristos cerul cu pământul? In et, încet un duh de întărire mă stăpâneș e. Mă gând se la apostol și la alții, pe e slabe care au făcut de rașine pe cele tari ale lumii, la rezistența neclătinată a Bisericii, la cuvintele Mătuitorului: Indrăsnii. Eu sunt cu voi până la sfârșitul lumii, voi trimite vouă pe Duhul Sfânt, Mângăetorul.

Sufletul meu se simte mai împăcat. Ființa mea se dematerializează,

Deschiderea anului academic la Academia teologică „Andreiană”

Duminecă în 12 Octombrie 1947, s'a deschis anul academic la Academia teologică „Andreiană” d.n Sibiu.

Festivitățile i-a premers sf. Liturghie slujită în catedrala mitropolitană de către P. C. părinți profesori și la care a predicat C. diacon Prof. Dr. Emilian Vasilescu, interpretând parabola Sămăntorului.

După aceea, publicul, profesorii și studenții, în frunte cu I. P. S. Mitropolit Nicolae și P. S. arhieru-vicar Teodor au mers în aula instituției ca să asiste la programul deschiderii anului academic.

P. C. prot. Prof. Dr. Nicolae Neaga, rector, a subliniat menirea înaltului așezământ teologic dela Sibiu, a mulțumit I. P. S. Mitropolit pentru participare și pentru grija deosebită ce poartă instituției șagunene și a declarat anul deschis.

C. preot Prof. Dr. Nicolae Terchilă a ținut lecția inaugurală tratând subiectul: Actualitatea gândirii creștine. Vorbitorul a subliniat că gândirea aceasta este veșnic actuală, deoarece veșnic este isvorul ei adică Hristos.

I. P. S. Mitropolit Nicolae a rostit câteva cuvinte de îndemn și învățătură, subliniind că menirea Academiei teologice se rezumă în a crește preoți potriviți zilelor noastre, preoți ancorați Evangheliei și Neamului nostru cu toată conștiința lor. Spre aceasta au să nizuască lumină dascăli ai Academiei și întru atingerea acestel ținte stau la îndemâna studenților toate mijloacele de educație și instrucție din cadrul înaltului așezământ.

I. P. S. Sa a binecuvântat apoi munca începătoare de noui roduri duhovnicești și a mulțumit publicului ales care a binevoit să onoreze prin participarea sa inaugurarea anului academic.

Corul studenților, condus de C. preot Prof. Gh. Șoima, a executat un program de cântări religioase.

Dacă țin-m seamă de atmosfera sănătoasă în mijlocul căreia s'a făcut deschiderea noului an academic și de numărul mare al studenților noui înscriși, putem nădăjdui, din mila lui Dumnezeu, roade din cele mai bogate pentru Biserica și Neamul nostru.

D. C.

plutește în timp și în spațiu. Sunt prezenți parca la predica Mântuitorului, văd pe cer crucea Lui arătată lui Constantin celui întocmai cu așos olii, iar pe norii care fug parca L. văd venind a doua oară cu strălucire și mărire.

În ploaia de raze a soarelui parca văd niște ăteri venite de sus, să mă întărească. Imi vine în minte rugăciunea ro-tă de arhieru la sfințire, prin care a chemat pe acelaș Duh Sfânt, ca să întăreasă pe cele neputincioase și pe cele slabe.

Vindecă și împlinește, Doamne, lipsurile mele, întărește puțină mea credință, ca să mă pot număra și eu printre lucrători harnici ai vieii Tale.

Preot GH. C. DIACONU-Uda

Psihologia în predică

— Sugestia —

Predica se deosebește de vorbirea de toate zilele, după cum mobila scumpă dintr'un salon se deosebește de lemnul din pădure, din care e făcută. Cuvântul este un simplu vehicul al predicii. Predica este cu totul altceva decât o înlanțuire de cuvinte. *Este un mijloc de a propaga și a menține adevărul nemuritor al Evangheliei, în conștiința și viața oamenilor.* Din punct de vedere al inteligenței, prin predică urmărim persuasiunea sau convingerea, din p. d. v. afectiv emoționarea, iar din p. d. v. rațional: înduplecarea voinței. Mai clar am putea defini predică drept o încercare amplă și sistematică de *sugestie*.

Sugestia este starea sufletească prin care cineva își face acceptată de către altcineva, o anumită idee cu tendințe dinamice, de realizare. Când eu conving pe cineva să întreprindă o acțiune, am realizat o sugestie. Relațiile dintre oameni, privite sub aspectul lor psihologic, sunt sugestii.

Având în vedere acest adevăr în predică, ni se vor clarifica multe lucruri, cari nu aveau decât o valoare pur normativă. Explicarea psihologică nu ne face să privim mai obiectiv și mai apropiat de realitate, rostul și mai ales mijloacele predicii.

Condiția esențială a sugestiei — comună de fapt cu aceea a imitației — este că: *sugestia nu se poate propaga decât de la superior la inferior.* Numai realizând o înălțare deasupra mediului în care te afli, numai având un prestigiu, poți realiza o sugestie, deci poți fi un bun predicator. Ca să se lase influențată, lumea te cere un model, o forță, un preot adevărat. Succesul sau insuccesul predicii este adesea cu totul independent atât de debitul verbal cât și de talentul tău oratoric înăscut. Așa încât succesul sau insuccesul predicii este adesea examenul de prestigiu al predicatorului. Adeseori sugestie nu înseamnă atât supunerea față de o idee, cât supunerea față de cel ce sugerează — în cazul nostru: predicatorul.

Dar să vedem mai în amănunt cum se produce sugestia. Sunt trei legi fundamentale: 1. Legea ideii diriguitoare, 2. Legea emoției realizatoare, 3. Legea atenției concentrate.

Pentru a se putea produce o sugestie e nevoie în primul rând ca în conștiință să fie totdeauna clară ideea care vrem să se realizeze. Ideea nu este decât cunoștință, dar ea este fi-

parul în care se adună forțele dinamice, oarbe ale sufletului, care duc la transformarea ideii în act, adică la sugestie. Aici e cazul să amintim roșul clarității în expunere, vorbirea rară și înțeleasă, accentuarea corectă, în care subliniem oarecum verbal ideile principale, cuvintele cu tâlc deosebit etc. Frazele să fie bine încheiate, după un plan logic, natural, fluent, având în vedere să realizăm *preciziv* unei idei principale. Ideia diriguitoare să treacă prin predică noastră întocmai ca un fir roșu, care să preocupe *permanent* conștiința ascultătorilor. Aceasta nu implică monotonia. Se cere însă tratarea unui singur subiect, a unei singure probleme, pe toate variatele ei fețe, altfel totul e vorbărie, fără un rezultat sugestiv eficient.

În al doilea rând, predicatorul va trebui să se îngrijească de emoția realizatoare, care se săvârșește atât prin frumusețea stilului întrebuițat, cât și prin căldura pe care o pune în expunere. Un mare rol în declanșarea sugesției are apoi *functia*, de care e bine să se facă uz și care e bine să fie cultivată chiar în auditor prin povestiri mișcătoare, cari să-l facă să *trăiască aievea*, diferite emoțiuni cari *ușurează acceptarea ideii centrale*, diriguitoare.

Totuși trebuie multă prudență. Totul să fie natural, nimic silit. *Să nu pară că vrei să impresionezi*, fiindcă rezezi sugestia. Să încerci a influența, fără a avea aerul acesta, prin cunoașterea mecanismului de producere și creștere a emoțiilor.

Însfârșit în cece privește legea atenției concentrate, avem următoarele lucruri de completat. Această atenție e necesară spre a păstra permanent în conștiință, atât ideea diriguitoare cât și emoția realizatoare. Căci singură această *permanentă* e capabilă să producă sugestia. Conștiința omenească fiind adevărat acces de tendințe — adică de energii pe punctul de a se realiza, de a izbucni în viață — e foarte natural că vor presiona asupra acestei idei, care le ține în loc și o vor determina să se transforme cât mai repede în act, să se consume, să nu le mai oprească. Fiindcă *două idei nu pot coexista într-o conștiință* este evident că o idee menținută în *existență* prin atenție va fi cu atât mai puternică în realizare, cu cât a fost

știne transpusă în faptă de acest diamant al creștinismului. Pentru mii și milioane de suflete această societate a fost școala, în care au învățat prin inimă voia lui Dumnezeu: Iubiți vă unul pe altul, căci toți sunteți frați și fii ai aceluiași Tată, Dumnezeu.

După masă părintele lipsește, fără să lase vorbă unde merge și când se întoarce. Târziu spre seară, îl vedem. La întrebarea pe unde și cu ce a ostenit, nu ne răspunde; dar umbra ce stăruie în ochii lui cei blânzi, trădează o tulburare în adânc. Din lămuririle primite după multă stăruință, am văzut că era chinat de unele din necazurile și greutatea ce întovărășesc necontenit lucrarea păstoririi sufletelor.

Vremea rea ne-nchide toată ziua 'n casă. În lipsă de altceva mai bun, răsfoim biblioteca părintelui Ilarion. Alături de un tractat teologic cu filele aproape nouă, găsim o carte mare cuprinsă 'n scoarțe vechi de lemn. E un triod. Răsfoind prin filele cu slove vechi și margini sdrențuite, trăiești aievea școala sfântă a vremilor ce au apus. Cu lacrimile lumânărilor de ceară ce au picat pe aceste file, s'au înfrățit și lacrimile bătrânilor citeți cari au cântat cândva din cele treimice innuri ale Celui Răstignit. Această școală din serile de denii nu dădea diplome, dar cei ce o urmau aveau în

Atențiune!

Reamintim C. preoțimi, cu toată stăruința următorul

Nr. 9296/1947.

Comunicat

Către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

În urma reformei monetare care a dus la stabilizarea Leului, publicațiile noastre periodice «Telegraful Român», «Revista Teologică» și «Lumina Satelor» (cu suplimentul «Oastea Domnului»), și au stabilit noile abonamente în conformitate cu costul actual al tipăririi lor.

Îndrumăm Oficiile protopopești și parohiale să procedeze fără întârziere, prin epitropii respective, la achitarea abonamentelor (resp.: a diferentelor de abonament) pe anul în curs.

Tipografia noastră arhidiecezană are greutatea ei. Lipsită fiind de numerar, ea nu poate lucra pe credit.

Este datoriară fiecărui membru al clerului să înțeleagă situația grea a acestor publicații și să dea o mână de ajutor în scopul asigurării apariției lor regulate.

Sibiu, la 9 Septembrie 1947.

Consiliul Arhiepiscopesc

mai bine conservată de atenție, clarificată de inteligență și dinamizată de sentiment.

Sfaturi practice ar fi acestea: Să se evite tot ce ar putea plictisi, uzându-se de același stil atractiv, de vervă susținută, de claritate, etc. Pentru același lucru este comandată și vorbirea potrivită cu ideile și gradul de cultură al ascultătorilor. Idealul să fie: *ca mai multă economie de atenție din partea ascultătorilor.*

Iată un singur aspect al vastei probleme a psihologiei în predică: predică privită în perspectiva sugesției. Dar mai sunt încă multe alte aplicații ale psihologiei în predică, mai concrete și mai interesante ca aceasta. De ex. cum se face o predică, cari sunt legile de producere a anumitor emoțiuni, treptele formale catehetice și predică, etc.

Predica trebuie să ia un avânt nou. Trebuie înarmată și înălțată cu toate luminile științei pentru a birui pe diavolul, care își închipue că numai el are dreptul să uzeze și să abuzeze de ea.

Preot Ioan Opris

Circulară

către toate oficiile protopopești și parohiale din Arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia și Sibiu

Referindu-ne la comunicatul Nr. 942 din Tel. Rom. Nr. 33—34, cu privire la deciziunea on. Mtn. al agr. și domeniile Nr. 1204, publicat în Mon. Of. Nr. 202 din 3 Septembrie 1947, prin care se dispune ca toate terenurile cultivabile să se exploateze în viitor numai în regie proprie, fiind oprită exploatarea lor în dijmă sau arendă, comunicăm următoarele:

Toate terenurile cultivabile, cari formează sesiunile preoțești și cantonale, precum și acelea cari sunt ale parohiilor și fundațiilor, și ale căror venituri servesc pentru întreținerea bisericilor, în viitor se vor exploata de către proprietari sau uzufructuari numai în regie proprie.

Invităm deci On. preoțime și consiliile parohiale ca exploatarea acestor terenuri să fie făcută prin lucrători angajați permanent sau temporal, eventual prin tovarășii de lucrători, unde ar fi necesară înființarea acestor tovarășii, pentru bunul mers al exploatarei și pentru a da posibilitatea de câștig prin muncă la mai mulți muncitori.

Plata acestor muncitori se va face în bani, cereale sau alte valori după posibilitatea de plată a parohiei și după necesitatea lucrătorilor, la valoarea corespunzătoare care se va stabili de comun acord.

Se pot angaja și administratori pentru conducerea acestor lucrări, cari pot fi și dintre vechii arendași, în cazul când aceștia și-au achitat la timp datorile față de parohie și s'au dovedit buni gospodari, dar mai ales când au făcut investiții în legătură cu arendarea terenurilor, pe cari din cauza efectului de nulitate a contractelor nu și le-au putut recupera.

Acești administratori vor fi renumerați după normele de mai sus.

Beneficiul în bani sau natură realizat după terenurile bisericesti se va înregistra în contul de gestiune al parohiei.

Dispozițiunile acestei decizii ministeriale se vor executa de către organele parohiale cu o deosebită grijă pentru a nu periclitiza drepturile de proprietate ale parohiilor asupra acestor terenuri prin cultivarea lor în formă neadmisă de deciziune.

Consiliul Arhiepiscopesc

Aviz

Aducem la cunoștința Cuc. Preoțimi și a credincioșilor din Arhiepiscopia noastră, că au apărut calendarele noastre bisericesti.

Calendarul Bunului Creștin cu preț de Lei 60 exemplarul.

Calendarul „Oastea Domnului” cu preț de Lei 60 exemplarul.

Sibiu, 10 Octombrie 1947.

Consiliul arhiepiscopesc

FOIȘOARA

O excursie în câmpul pastorației

Urmare din Nr. 33 34

A doua zi, în zori, ne trezește un bătuț șovăitor 'n poartă. E o femeie slab îmbrăcată, trecută la față mai mult de nevoi decât de ani.

— Să mă ierțați, părinte, că iar...

Și nu îndrăznește par'că să repete o rugămintă, ce a mai fost și altădată ascultată. După plecarea femeii cu rugămintea împlinită, am înțeles din cele spuse de părinte, că-i o femeie nevoiașă cu o casă de copii și cu un bărbat întors b. Inav din războiu. Și ține să adauge că ajutorul ce l-a dat, nu e al lui ci al societății „Mila creștină” din parohie, a cărei președintă e dna preoteasă.

Și alunecând cu vorba pe firul ideii, ne-am dus cu gândul la altă societate pornită tot din același gând, născută tot din principiul iubirii deaproapei făcut viu prin faptă: „Crucea Roșie”. Mii și milioane de suferinzi au gustat din dulceața iubirii cre-

știne transpusă în faptă de acest diamant al creștinismului. Pentru mii și milioane de suflete această societate a fost școala, în care au învățat prin inimă voia lui Dumnezeu: Iubiți vă unul pe altul, căci toți sunteți frați și fii ai aceluiași Tată, Dumnezeu.

După masă părintele lipsește, fără să lase vorbă unde merge și când se întoarce. Târziu spre seară, îl vedem. La întrebarea pe unde și cu ce a ostenit, nu ne răspunde; dar umbra ce stăruie în ochii lui cei blânzi, trădează o tulburare în adânc. Din lămuririle primite după multă stăruință, am văzut că era chinat de unele din necazurile și greutatea ce întovărășesc necontenit lucrarea păstoririi sufletelor.

Vremea rea ne-nchide toată ziua 'n casă. În lipsă de altceva mai bun, răsfoim biblioteca părintelui Ilarion. Alături de un tractat teologic cu filele aproape nouă, găsim o carte mare cuprinsă 'n scoarțe vechi de lemn. E un triod. Răsfoind prin filele cu slove vechi și margini sdrențuite, trăiești aievea școala sfântă a vremilor ce au apus. Cu lacrimile lumânărilor de ceară ce au picat pe aceste file, s'au înfrățit și lacrimile bătrânilor citeți cari au cântat cândva din cele treimice innuri ale Celui Răstignit. Această școală din serile de denii nu dădea diplome, dar cei ce o urmau aveau în

schimb lumina lumii și înțelepciunea vieții de dincolo de pământesc. Câte flori creștine n'au răsărit din sămânța acestor cărți de slujbă! Câte dureri și năzuinți deșarte n'au potolit aceste slove! Mă las purtat de gândul la toți cei ce bine au ostenit ascultând, cetind și tipărind aceste comori de înțelepciune adâncă și nemăsurată; la toți aceia cari pe un creșar, un zlot sau un florin și adeseori și pe nimic, au dus din sat în sat și peste munți aceste cărți, sub lână în funduri de desagi. Erau pe-atunci vremuri când graiul și scrisul românesc erau oprite de stăpânirea străină de credința și de neamul nostru.

Adorm târziu visând vlădici purtați în biciu, pentru că au îndrăsnit să 'nvețe drept ceea ce-i scris în Cartea sfântă.

— Sus, tinerilor!, — ne îndeamuă părintele Ilarion. Ați uitat ce-am spus aseară, că azi e praznic și avem și oaspeți dela mănăstire?

Rușinați par'că de cam multa lenevie a noastră, cât ai bate în palme suntem gata, dar nici oaspeții nu se lasă prea mult așteptați. E o misiune de câțiva călugări dela o mănăstire din apropiere, cari poposesc acolo unde duhul credinței e mai slab sau învăluit de flăcările primejdiilor dinafară.

— Și dacă altădată se mai întâmplă

cu voie sau fără de voie, lipsa vreunui creștin dela biserică, as'azi — ne încredințază părintele — numai pruncii cu mamele neslobozite și cei pe patul morții nu sunt la slujba făcută de acești evlavioși călugări.

În predică sunt îngroziți de ce-i așteaptă 'n iad pe aceia ce cântăresc între legea strâbuna și rânduiala mucăreasă, despre care au ziseră și călugării că dă țărcoale satului. La sfârșitul slujbei cuvioși călugări au împărțit cărți de rugăciuni și cruciulițe apărătoare de ispite și întăritoare de credință curată.

Seara s'a rulat filmul religios adus de harnicii călugări: Viața și patimile Domnului.

Am mai văzut noi filme, am mai trăit noi răscoliri adânci ale conștiinței, dar ca'n seara aceea, nu! Și dacă la bațjocurile și bătăile răbdate de Mântuitorul, unii și-au stăpânit durerea strângând batista 'n dinți; la cântatul de-a treia oară al cocoșului din noaptea lepădării lui Petru de Domnul, ca unul au hohotit cu toții în plâns amar, dându-ne seama că și noi am fost adeseori asemenea lui Petru și celor ce L-au biciuit pe Iisus. Și pân' la urmă ochiul nimănui nu s'a svântat, știind de căteori L-am bațjocorit și răstignit de-atunci pe Mântuitorul.

Predica nepregătită

Mai întâi socotesc că e la locul ei această întrebare: Se predică atât cât trebuie cuvântul Evangheliei în bisericile noastre? Știu că în această privință — ca de altfel și în multe altele — părerile sunt împărțite. Unii răspund afirmativ, iar alții negativ. Am auzit preoți afirmând că se predică destul, în timp ce ei erau printre aceia care neglijau satornic această înfricoșată îndatorire. Când mă privește, voi declara că în bisericile noastre nu se predică deajuns cuvântul Domnului. Căci a predică nu înseamnă a vorbi numai cu prilejul celor mai mari sărbători creștine ci înseamnă a stăruî în vorbire Duminecă de Duminecă și sărbătoare de sărbătoare. Ori, preoți care să predică și în fiecare sărbătoare, nu se găsesc decât în număr destul de restrâns.

Atunci de ce nu se predică regulat în bisericile noastre? Răspunsul este simplu, dar grav: fiindcă preotul uită acel cuvânt al celui mai mare dintre predicatorii Evangheliei, care zice că este vai de cel ce nu binevestește (I Cor. 9, 16). Se uită și acel înfricoșat cuvânt al marelui Vasile, care declară de *ucigași*, pe cei ce nu predică Evanghelia, ucigași cu mult mai vinovați decât omorătorii de trupuri, fiindcă din pricina nepredicării mor și se pierd atâtea suflete. Într'un cuvânt, chiar dacă este tare expresia, iar adevărul tăios, trebuie să mărturisim cu curaj: nu se predică din lipsa conștiinței și a răspunderii preoțești.

Că nu se predică regulat în bisericile noastre, cred că nu poate dovedi contrarul niciun om de bună credință și cu frică de Dumnezeu. Totuși, sunt unele împrejurări când, vrând-nevrând, trebuie să se predică. Vine Crăciunul, vin Paștile, se ivește vreo împrejurare deosebită, se ține un cerc pastoral sau este vreo altă manifesare religioasă. Deci, măcar de câteva ori în cursul anului, trebuie să rostească vreo câteva cuvânturi.

În acest punct, trebuie să facem încă o constatare dureroasă. Nu e deajuns răul că se predică puțin, dar la aceasta se mai adaugă încă un rău și mai mare: se predică prost. Nu numai că se predică puțin, dar se predică așa cum nu trebuie.

Dacă aceasta este realitatea, urmează să ne punem aci o altă întrebare: de ce se redică așa? Sunt două răspunsuri la această întrebare. Mai întâi este lipsa entuziasmului și a trăirii evanghelice, este lipsa focului sfânt care aprinde inimile și le înalță la Dumnezeu. Și mai este încă altceva. Într-o oarecare măsură, cea dintâi lipsă poate fi implinită printr-o pregătire susținută și stăruitoare în ogorul predicii. Și tocmai această pregătire ne lipsește. Fără întocmirea unei bune cuvântări bisericesti, după cum ne învață tratatele de omiletică, sunt necesare două feluri de pregătiri: una îndepărtată și alta apropiată. Nu voi vorbi aci

de pregătirea depărtată, pe care preotul trebuie s'o facă prin citirea vo'umelor de predică, a diverselor tratate de omiletică și a altor lucrări ajutoare. Vreau să stăruî deocamdată asupra celei imediate.

Până să arăt însă cum se face această pregătire, nu pot trece cu vederea că în această chestiune se potrivesc întru totul niște cuvinte ale mult regretatului profesor G. G. Long nesca: „Românul, din fire se socotește în același timp și deștept!”

„Românul e deștept, zice profesorul pomenit, ne place s'o spunem. Așa și este, din nefericire. Mie, din contră, îmi place să spun că am sta mult mai bine de-am avea măcar vreo sută de mii de proști. Să mă înmuresc. Când e profesor, prostul își pregătește lecțiile, își frământă mintea, își chinuște sufletul, se arde ca lumânarea atunci când îl luminează pe școlarii lui cu mintea și când îl încălzește cu sufletul lui. Când e doctor, prostul îngrijește cu fragere de inimă de bolnav, se gândește numai la tămăduirea lui și nu face ca acel escroc și criminal în care m'am încrezut eu orbește acum doizeci și doi de ani și care mi-a luat vederea.

Românul deștept, când e profesor, nu și pregătește lecțiile (în cazul nostru: predicile), nu citește lucrările scrise, face politică, trece dintr'un partid în altul, fără să roșească și fără să-și închipuie măcar că face prin această cel mai mare rău neamului nostru. Și, tot așa, Românul deștept nu citește cărți sau reviste spre a-și înmulți cunoștințele, uneori foarte puține, cu care a ieșit din Universitate...” (Știință și Credință, pag. 14).

Am lăsat loc înadins și cu plăcere acestui lung citat, care bănuiesc că nu va indispune pe cetitor. Cuvintele citate mai sus ne zugrăvesc o situație pe care o vedem noi cu toții. Preotul, fiind român și socotindu-se deștept, nu-și va pregăti — afară de excepții fericite — niciodată predicile. Nu va citi nicio carte, nu va parcurge un articol, nu va studia nicio predică. El e deștept și pace. El, n'are nevoie să citească și să roșească. Numai proștii își pierd vremea cu cititul și cu pregătitul. El, fiind deștept, îi ajunge să citească odată Evanghelia zilei înainte de a pleca de acasă, sau chiar și cu cinci minute înainte de a ieși din altar să predice... Dacă e deștept, știe el să îndrăgească... verzi și uscate, timp de o jumătate de ceas. Ce va vorbi, nu interesează, totul este numai să vorbească. A, că poporul nu va înțelege nimic din savanta lui vorbire, asta e cu totul altceva. Cu atât mai bine: își va culege faima de vorbitor prea învâțat, care spune lucruri atât de înalte, că vulgul prost nu poate ajunge cu mintea lui până la ele.

Nu știu dacă îi va trăsni cuiva prin cap să mă învinuiască de nesinceritate și

de acuzări nedrepte. Eu însă mărturisesc că mi-a plesnit obrazul de rușine, când am văzut preoți ieșind să predice fără niciun fel de pregătire, sau cu una foarte slabă și cu to ul neînsemnată. Căci doar nu va spune cineva că te ai pregătit pentru predică, dacă ai cetit acasă sau în altar Evanghelia de rând și apoi dai drumul gurii așa în neștiere.

Ei bine, această deșteptăciune aduce un nesfârșit rău Bisericii lui Hristos și propovăduirii Evanghelice. Nu e adevărată sau se pare exagerată spusa mea? Să vedem. Sau mai bine să urmărim un preot deștept, care predică nepregătit. De obicei, acesta, când iese în fața altarului, nici el singur nu știe despre ce va vorbi, nici el nu știe cum s'o înceapă și cum s'o sfârșască. Asta nu înseamnă că nu o va începe și nu o va sfârși. Și o începe, în alevăr, cu începutul și neapărat că o va sfârși cu sfârșitul. O începe adică cu începutul omului și al pământului și o termină cu sfârșitul omului și al pământului... Între acest început și sfârșit, i-tră și dogmatică și exegeză, și istorie, și morală, și eshatologie creștină. Nu rămâne nimic uitat sau dat în lături. La nevoie e folosit și câte un cuvânt latinesc, grecesc sau ebraic, pentru o mai mare intimidare și pentru o mai vădită deșteptăciune.

După trecere de un sfert de ceas, preoții din altar se cam plictisesc. Unul pune mâna pe dveră, iar altul pe clopoțel. Se pare că vorbitorul a intrat în încheiere. Ce fericire și ce răcorire!... Dar aș, și-ai găsit. Spre nedumerirea și îngrozirea celor ce-l ascultă și-l înțeleg vorbitorul sucește dintr'odată căma și o pornește iar din început. Și dai cu dogmatica, iar cu morală, iar cu istoria, iar cu pildele și citările, și apoi, iar se pare că se apropie de sfârșit. Dar, vai, când era așteptat să zică: Amin — nenorocire! — iar începe altă cuvântare și abia numai după trei-patru începuturi și sfârșituri, după ce a epuizat tot tezaurul său de cunoștințe, se milostivește și vorbitorul nostru și scapă pe auditorii săi de canonul ascultării.

Acuma, să ne întrebăm: Ce-au folosit creștinii dintr'o asemenea cuvântare? Și n'ar fi mai de folos de mii de ori, ca în locul acestei vorbări goale, să fie citită cazană sau o predică simplă ce explică pericopa de rând?

Și apoi, ce urmează din această situație? Păgubirea Bisericii lui Hristos, disprețuirea cuvântului lui Dumnezeu și discreditarea preotului în fața lumii. Sunt mici și de neluat în seamă aceste pagube? Și nu ne e cu puțină oare să deschidem odată ochii ca să vedem noi preoții câtă pagubă ne aducem nouă înșine, lui Dumnezeu și Bisericii Lui?

Hotărât lucruri; dacă ținem la cinstea preoției, dacă respectăm cuvântul Evangheliei și dacă iubim Biserica lui Hristos, se impune aci o grabnică și salvatoare îndreptare. Preotul, conștient de chemarea, dar și de

răspunderea lui, trebuie să lupte din răspun-terii pentru înălțarea acestei stări deplorabile și păgubitoare. N'ar fi rea nici îndrumarea — sau și intervenția serioasă — a autorității superioare. Dar cu mult mai onorabil este ca fiecare preot care voește — și trebuie să predice cuvântul evanghelic, să-și impună o disciplină și o muncă, ce sunt cerute de situația și de răspunderea sa.

Respectul ce trebuie să l a b a preotul pentru cuvântul Stăpânului său, cât și conștiința răspunderii și greutatea evanghelizării, trebuie să-l oblige pe preot la o pregătire atentă și amănunțită a cuvântărilor sale cel puțin de sărbătorile mari și în ocaziile festive. Această pregătire trebuie făcută în chipul următor. Cu câteva zile, ba chiar și cu câteva săptămâni pentru cazuri solemne, preotul care e obligat să vorbească în asemenea împrejurări, trebuie să-și fixeze în minte despre ce anume vrea să vorbească. După fixarea temei sau a ideii generale, urmează întocmirea unui schelet, sau a unui plan cât se poate de precis. Potrivit temei și planului său, va căuta să desvolte predică sa, folosindu-se întâi de Scripturile sfinte, apoi de diferite predici ce tratează sau ating subiectul său, cât și de orice altfel de material care poate servi și ilustra ținta sa. După culegerea materialului — și e bine să nu abuzeze de citate, de orice fel ar fi ele — urmează *compunerea scrisă* a cuvântării. Cel puțin în primii ani ai preoției, aceasta trebuie să fie o obligație dela care să nu se abată niciun preot, oricât de deștept s'ar ține el.

Metoda aceasta de a lucra își are și ea adversarii ei și nu mă gândesc să stăruî acum cu amănuntul asupra obiecțiilor lor. În genere, aceștia spun că a compune predică dinainte și a vorbi după un calapod bine stabilit, dela care nu te poți abate cu nici un chip, înseamnă a răpi ceea ce este mai de valoare și mai de efect în predică: entuziasmul și inspirația de moment, care sunt decisive în predică. Să fiu iertat, dacă voiu spune că acestea sunt numai niște flecări și sperieturi teologice, care dacă se pot referi la predicatorii celebrii nu privesc cu nimic pe modestul preot de enorie, fie că este la țară, fie că este la târg. Într'a-devăr, să presupunem că e dreptă și adevărată această obiecțiune. Să admitem că a vorbi după o anumită formă și cu cuvinte dinainte fixate, înseamnă a te simți oarecum legat de mâi și de picioare, și deci în neputință de a sbura cu gândul în zările albastre ale cerului și a trage și pe auditorii tăi cu tine. Dar ce înseamnă acest nesavantaj pe care un preot conștient și înțelept îl poate reduce la minimum, față de avantajele ce curg cu doiumul din vorbirea liberă și nepregătită?

Mai î t a i de toate, preotul care și-a compus predică poate să nu se țină morșis de textul stabilit dinainte. Dacă între timp este luminat de o nouă idee, el se poate abate puțin și se poate folosi de inspirația

— Cele învățate din carte despre Domnul, am simțit că-s numai ca o umbră pe lângă cele ce-am trăit în seara aceasta, — se spovedește un creștin de lângă mine.

Joi în spre amiază plecăm împreună cu cucernicii călugări și cu părintele Ilarion, spre târg. Căci Vineri dimineața-i Adunare eparhială la Episcopie.

Cu drumul bun și calul harnic al părintelui Ilarion, ajungem până ce încă nu-i nici de vecernie. Și 'n lipsă de altă treabă mai grabnică, insoțim pe frații călugări spre rosturile lor. Ne-am dus la o tipografie, de unde am înțeles că au ridicat vrednicii călugări cărțile împărțite ieri în sat. Pe dată am luat seama ca aici e un stup răspânditor de miere duhovnicească și 'n alte laturi. Cum vin albinele în stup cu nectarul cules din flori, așa au venit până am stat acolo, cucernici pe oți și mireni, cu ce-au putut aduce mai bun ca să hrănească din toate o lume însetată după mântuire: cuvântări, întâmplări în care se simte mâna Domnului, vești în duh zăvoitor, aduse toate pentru foile, revistele și broșurile ziditoare ce se tipăresc aici.

Și alunecând cu gândul vedeam la sfat Duminecă în sat, cum se cetia cu drag foaia trimisă de-aci din oraș

Vineri după slujbă, e Adunarea eparhială. Din cuvântarea Prea Sfințitului Vlădică am limpezit o seamă de întrebări la ordinea zilei. Am înțeles printre altele, că mâna înțeleaptă și atotputernică a lui Dumnezeu învață și îndreaptă și prin cei cu gând ascuns, buna rânduială a lumii.

După amiaza ne-o petrecem ascultând la radio. Pe lângă multă vorbă dușmănoasă și deșartă, am auzit și un lucru bun și cu miez creștin: O conferință despre Biserica și proprietate, semn că tot mai simțită se face întoarcerea spre ale Bisericii în Apusul în care adeseori a cam apus soarele credinței.

Fără să vreau, mi-a răsărit în minte gândul următor: Câtă lumină și câtă înfrățire s'ar putea împrăști în lume, folosind bine acest admirabil mijloc de legătură între toți liii pământului: radio-ul.

Sâmbătă de dimineață părintele Ilarion zorește ca de foc să termine cu toate până în amiază, căci azi mai are de isprăvit în sat la el un lucru mare, la care trebuie să ia parte neapărat: „Sfatul de împăciuire”.

Silit la un minut de așteptare în sala „Așezământului de asistență socială”, de unde are de ridicat ceva pentru niște enoriași de-ai lui, prindem cu vorba a-l des-

coase pe părintele: Cum și ce e „Sfatul de împăciuire”?

Grabit să nu 'ntârzie ne spune doar atât: Am moștenit această rânduială bună și aducătoare de pace și de înțelegere între cei împicinăți; și am întărit-o, căci mi-am zis că-i mai ușor să stingi cărbunele ce-aprinde casa, chiar de-ar fi să-l stingi în pumn, decât să stingi casa cu ajutorul cel mai potrivit.

— Dar din cine-i alcătuit acest sfat? — întrerupem noi vorba părintelui

— Păi, cred că nu din coconăși ca Dv. cari văd mai mult stelele decât relele și necazurile vieții. Ci din cei mai vârstnici, mai încercați și mai luminați bărbați, dintre cari, bineînțeles, cel dintâi sunt eu, — ne răspunde părintele zâmbind șiret și plin de înțelesuri.

Pân' a ieși dela direcțiune, unde e chemat, frământ cu mintea și făuresc cu fantazia tribunalul părintelui. Văd împicinăți veniți în fața lui certați și inveninați, dar cari pleacă apoi de-aci, ce-i drept cam rușinați, dar împăcați.

La plecarea părintelui îl insoțim o parte din drumul său spre casă. Vremea era minunată.

După ce viscolise toată noaptea, era

acum o dimineață curată și limpede cum rareori se 'ntâmplă. Din pulberea de argint călcată 'n drum, din înmițele de sclipiri a diamant ce te amețesc privind, din infiniții vineții, de necuprins, un gând — la început cam nebulos dar luminos apoi — se închiagă: Ce frumuseți de neîntrecut și de nespus ai risipit în lumea asta, Doamne!

Dar... odată cu stropii de bucurie și admirație, s'a prelins în suflet și o șuviță de amarăciune la gândul că trebuie să ne despărțim de acum de părințele Ilarion.

După ce ne dă el sfatul creștinesc: Să punem duh creștin și suflet în tot ceea ce facem, deschide o întrebare dela început, la care atunci noi nu i-am dat răspuns:

— Acum să-mi spuneți drept tinerilor: De unde și ce vânturi v'au bătut pe-aci și 'n sat la noi?

— Acuma să fim drepti, părinte, îți vom răspunde: Noi suntem ucenici de ai Cucerniciei Tale, noi suntem teologi dela Sibiu.

Tăcut și dus cu gândul înapoi la vremurile când era ca noi, ne-a privit atunci adânc bătrânul, străvînd în gene o lacrimă ce-i lumina ochii.

Așa ne-am despărțit și ne-am întors cu toții aicea la Sibiu.

Gheorghe Hurdubeț

Colecta generală pentru Orfelinatul arhiepiscopesc

La praznicul Înălțării Sfintei Cruci din acest an, înalt Prea Sfințitul nostru Mitropolit Nicolae a adresat oficiilor protopopești și parohiale din cuprinsul Arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu o scrisoare circulară, în care face apel către cler și poporul dreptcredincios să vină și de data aceasta în ajutorul scumpulor noștri copilași orfani, ocrotiți la Sibiu, în casa bisericii din str. Dealului Nr 9.

Aoelul din anul acesta este rupt din chiar inima înaltului nostru Păstor, mai ales că centrul Eparhial se găsește cu totul lipsit de fonduri în urma stabilizării. Până acum orfelinatul, când era la nevoie, era sprijinit îndată de fondurile Arhiepiscopiei, acum însă nu mai poate fi vorba de așa ceva. Orfelinatul trebuie să-și aibă izvoarele sale de venit, altfel cei 60 de copilași orfani, luați în răsundera bisericii, vor rămâne flămânzi și goi. Această situație specială a făcut ca apelul pentru colecta generală pentru orfelinat, pe anul școlar și bisericesc în curs, să fie atât de cald și de stăruitor.

Așezământul orfelinatului nostru atât de necesar în aceste zile și lucrarea minunată pe care o face prin ocrotirea, adăpostirea, întreținerea și educarea copilașilor orfani a fost apreciat cum se cuvine de Adunarea Eparhială, înrunită în sesiunea din August-Septembrie 1947. Toți cei ce au vizitat orfelinatul bisericii au rămas pe deplin mulțumiți și Consiliul arhiepiscopesc ține ca așezământul pe care-l conduce să fie model. Dar singur nu poate face acest lucru. Intre împrejurările de astăzi apelează la sprijinul și ajutorul clerului și poporului întreg din Arhiepiscopie. Orfelinatul nostru nu este luat în bugetul statului, este susținut și urmează să fie susținut de biserică.

Din răspunsurile de până acum ne-am dat seama că preoțimea și poporul nostru, sunt bucuroși să ajute orfelinatul. Nu ne îndoiim că și de acum înainte dragostea arătată în trecut cu prisosință, nu-și va întârzia roadele frumoase.

Întâia parohia Brașov Cetate, în frunte cu harnicul ei preot Vasile Coman, a și venit cu o arvună a colectei generale, trimițând pentru orfani suma de Lei 10.000 (zece mii lei).

Este un bun augur, și confirmarea acestui bun exemplu sperăm că nu va întârzia nici din alte părți. Colecta generală pentru orfelinat, trebuie să asigure traiul pe un an al celor 60 de orfani din casa bisericii. Din această colectă alcătuim bugetul veniturilor și cheltuielilor orfelinatului. Rugăm c. preoțime să țină socoteala de acest lucru.

De asemenea rugăm oficiile protopopești de prin țara grâului, ca Sebeș, Mercurea, Sibiu, Medaș, Blaj, Dumbrăveni, Sighișoara, Rupea, să facă tot posibilul să aducă grâu pentru orfelinat. Data fiind producția mare de porumb, ca toți și leguminoase din acest an, nu ne îndoiim ca din acestea se va colecta suficient, dar orfelinatul trebuie aprovizionat și cu grâu, ca să avem asigurată pâinea orfanilor. Stăruim așadar în părțile unde s'a produs grâu asupra colectării de grâu. Câte puțin și dat cu dragoste de mulți va spori și orfanii noștri se vor veseli, rugându-se pentru binefăcătorii și sprijinitorii lor.

REFERENT

momentană, căci nimeni nu-l oprește dela aceasta. Apoi se spune că lipsește entuziasmul și înflăcărea la un astfel de vorbitor? Dar, vă rog, arătați-mi entuziasmul și înflăcărea unui preot nepregătit, care dă din colț în colț și de multe ori nu izbutește să rostească o propoziție corectă, deși se pare că vorbirea lui este un fel de talmeș-balmeș. Arătați-mi și inspirația unui preot deștept, care vorbește din improvizatie și care se tot umflă tot timpul să vâneze o idee și când colo nu e în stare să exprime o frază corect și după legile gramaticale.

Dimpotrivă, fără regătire și studiu nu poate exista nicio înflăcărare, nicio inspirație și niciun avânt în cursul vorbirii. În schimb greșelile, aberațiile chiar de tot felul se vor înghesuși una după alta.

Pr. M. Toma

AU APĂRUTI

AU APĂRUTI

Calendarele

BUNULUI CRESTIN

cu Șematism Lei 160—; fără Șematism Lei 60—

și

„OASTEA DOMNULUI”

Lei 60—

pe anul 1948

Calendarele au un cuprins foarte bogat și variat și sunt împodobite cu multe ilustrații frumoase. Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. La comanda de peste 10 ex. se dă rabatul convenit. Pe lângă prețul Calendarelor să se mai adauge încă Lei 1500 pentru portul postal.

— Contra ramburs nu se trimite —

Dreptatea socială și mila lui Dumnezeu

Dreptate socială comandament al spiritului uman și mila lui Dumnezeu, darul Promiei cerești, sunt cele două idei forțe ce trebuie să stă la baza unei sănătoase organizații de convingere a oamniilor în societate. Unde nu există dreptate, acolo nu este posibilă viața organizată în comun; unde lipsește grația continuă a lui Dumnezeu față de oameni (Providența divină) acolo viața nu prezintă caracterul durabilității.

Omul nu poate trăi izolat. Prin natura sa este ființă sociabilă. Originea în tinctului de sociabilitate trebuie căutată acolo unde se caută originea omului și a tuturor lucrurilor din ordinea naturală a cosmosului, în care ni se desfășoară vremea ca existență. Societatea deci și legile ei de organizare, vor constitui cadrul determinant al existenței și dezvoltării ființelor umane, iar prin reflex aceiași societate și forma ei de organizare, va fi preocuparea omului ca element component și interesat direct de propria lui viață.

În aceasta, va trebui să recunoaștem o ordine a creației.

A perverti ordinea naturală a creației, este lucru dăbolic.

Diavolul a cărui natură se cuprinde în înțelesul cuvântului d'Avolos—contrar, protivnic, se bucură de perturbațiuni și în minte ca acestea grijește de războaie pentru distrugerea omenirii.

Starea normală a lucrurilor în lume este ordinea de origine divină, veche ca și începutul creației. În ordine este Dumnezeu și legile Lui veșnice ca și ființa Dumnezeirii care le-a creat.

Dreptatea socială este imperativul ordinii în domeniul spiritului.

Într-o societate în care dreptatea nu se realizează în raporturile de convingere și interdependență a membrilor ei, ordinea însăși este înlocuită mai mult ori mai puțin cu starea lucrurilor de bellum omnium contra omnes. Căci, dacă omul în ordinea perfectă a lucrurilor este cea mai nobilă din te ființe, în afară de lege dreaptă și de ordine, este cea mai rea dintre ființe. În ordinea socială nu există o stare mai perfectă decât cea care ne dreptatea la locul dreptății, când minciuna se țalțește în hana adevărului, când falsul și netemnicia conspurcă deasupra edificiului durabilității lucrurilor viitoare.

Biserica, corectivul tuturor formelor de tărnie în lumea relativă și existenței iar în sine «Cosmosul încrești-

nat» cum o numeste Berdiaeff, oferă omenirii întreg modelul tuturor regulilor de orânduire a vieții omenest: *Enghelita Domnului nostru Iisus Hristos*; iar individului ca membru component al societății, modelul vieții Mântuitorului și dreptilor Săi.

Dumnezeu, în marea Sa iubire de oameni, oferă lumii... «Duhul Adevărului, carele pretutindenea este și toate e împlinește».

Acolo unde în lumina marginitelor puteri și a relativelor existențe, dreptatea oamenilor nu s'ajunge, *milă lui Dumnezeu*, ce vine din stercile ferice ale alorașuni, deasupra realităților cosmice, mai presus de posibilitățile noastre de înțelegere. — dar, înțelegă și admirați în efectele sale beneficătoare... toate le împlinește.

Preot V. ZARE

CARTI ȘI REVISTE

Dr. Victor Viăduceanu: *Mănăstiri bănățene*. Timișoara, 1947, 144 p. 37 ilustrații, bibliografie, rezumat francez.

Noua carte a distinsului consilier arhiepiscopesc din Timișoara, apărută la timp foarte scurt după *Concordanța biblică antiseclară*, epuizată în câteva zile, vedește pregătirea multilaterală și orientarea practică a autorului, calități foarte necesare în postul de îndrumător cultural al proaspetei Arhiepiscopii a Banatului.

Eleganta broșură, în format mic, legată în carton, cu copertă artistică, este în primul rând, un ghid menit să atragă atenția călătorilor și curioșilor din țară și din străinătate asupra domeniului în care bogăția Banatului e mai puțin cunoscută decât cel economic: asupra domeniului *monumentelor istorice bisericești*. Propaganda ce o face în acest sens, pune cartea cu folos în serviciul justificării vestigioasei ascensiunii a Banatului în privința organizării bisericești și culturale, înregistrate în actuala generație prin strădaniile I. P. S. Arhiepiscop și Mitropolit Vasile și ale valoroșilor săi colaboratori. În acest scop se remarcă restaurarea de către I. P. S. Sa a 5 mănăstiri: *Săraca, Partoș, Lipova, Cebza și Mărcușea*.

Cartea este și o temeinică, păcat că incompletă, *monografie istorică*, despre mănăstirile bănățene. Autorul e deplin competent în materie, monografia uneia din mănăstirile tratate (p. 71—96), Hodoș-Bodrog, fiindu-i teza de doctorat, publicată în anul înființării episcopiei ortodoxe române a Timișoarei, 1919.

Actuala broșură, sărbătorind înființarea Mitropoliei Banatului, adaugă rezumatului despre *Hodoș-Bodrog* (jud. și eparhia Arad), necesar din cauza epuizării tezei, istoria și descrierea succintă și completă a încă 11 mănăstiri și anume 4 din jud. Timiș: *Săraca, Partoș, Lipova, și Cebza*; 2 din jud. Caraș: *Călugăra și f. Ilie dela Izvor* [Go-

INFORMAȚIUNI

INTERNE:

Primirea studenților la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu, în anul I. În urma deciziei P. V. Consiliu Arhiepiscopesc, au fost primiți în anul I al Academiei, următorii:

1. Bărbulescu Gh. Ștefan, 2. Bobeș Ioan, 3. Burza Olimpu, 4. Bucur Nicolae, 5. Căndea Romulus, 6. Cain F. Marin, 7. Chiriță Lucian, 8. Cotârlea Nicolae, 9. Crudu D. Victor, 10. Forsea Ioan, 11. Goian Vasile, 12. Grădinaru Nicolae, 13. Gusan Traian, 14. Leșanu Aurel, 15. Lutu Nicolae, 16. Marhan Petru, 17. Mihalțan Ioan, 18. Muntean Alexandru, 19. Muntean Aurelian, 20. Neagă Mihai, 21. Nicolaescu Ioan, 22. Nistor Mircea, 23. Oitean Ioan, 24. Opreș Gh. 25. Palașanu Andrei, 26. Pandrea Aurel, 27. Pleșa Ioan, 28. Popa Augustin, 29. Popă Constantin, 30. Popescu Constantin, 31. Popovici Mircea, 32. Roman Vasile, 33. Rotaru Boris, 34. Sărbu Octavian, 35. Stănescu Alexandru, 36. Stanescu Eugen, 37. Șandru Iosif, 38. Șerban Ioan, 39. Târlea Ilie, 40. Turcaș Petru, 41. Voicu Zaharia, 42. Ghibescu Ioan, 43. Mihailescu Gheorghe, 44. Panzar N. Cornel.

Deces. În ziua de 2 Oct. a. c., a încetat din viață ing. Onisifor O. Ghibu, Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

DI Adrian Holman, ambasadorul Marii Britanii în România, a prezentat M. S. Regelui scrisorile de acreditare.

DI Jaroslav Kraus, ambasadorul Cehoslovaciei în România, a remis M. S. Regelui scrisorile de acreditare.

În „Monitorul Oficial” din 29 Sept. c., a apărut legea prin care se înființează Mitropolia Ortodoxă Română a Banatului, cu sediul la Timișoara.

EXTERNE

Parlamentul cehoslovac a ratificat tratatul de pace cu România.

Cu prilejul unei vorbiri recente, Arhiepiscopul de York, Garbeti, a cerut unirea tuturor creștinilor în sprijinirea cererii de control internațional pentru bomba atomică.

Anglia dorește reluarea negocierilor comerciale cu Uniunea Sovietică.

Citiți și recomandați în cercurile D-Vstre

Revista Teologică

Organ pentru știința și viața bisericească - Apare lunar

sub patronajul I. P. Sf. Mitropolit
NICOLAE al Ardealului

Director: **Prof. Dr. Grigorie T. Marcu**

Redacția și Administrația:
**Academia teologică „Andreiană”
SIBIU, str. Mitropoliei 24-28**

d nova) și 5 din jul. Severin: *Mr. cun a, Sf. Ana-Orșova, Izvorul Miron, Piatra Scrisă și Muntele Mic*.

Pe lângă monografiile unora din aceste mănăstiri (Godinova de Dr. M. Bănescu, Piatra Scrisă, de A. Ghidiu, Săraca de I. Miloia și Ar. Popa Lipova de I. Stoia-Udrea) și pe lângă monografiile tuturor mănăstirilor de Sf. Meteș și E. Szanklár, folosește și arhive locale, ca la Cebza și intuiește la fața locului, culegând date inedite și clășe prețioase, care i câștigă cărți valoare documentară, iar autorului meritată admirație și recunoștință din partea celor ce țin la cultura și demnitatea românească.

Auto-ul are adunat material valoros despre dezvoltarea întregului monahism bănățean. Așteptăm ca împrejurările să-i permită scoaterea lui la lumină în aceleași condițiuni excelente. **Șt Lupsa**